

پرسش ها و پاسخ های عرفانی

برگرفته از آثار
حضرت امام خمینی (ره)
پیشگام

با مجوز رسمی از مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)

پرسش ها و پاسخ های عرفانی
برگرفته از آثار امام خمینی (سلام الله علیه)
تألیف و تدوین: علی رضا صادقی
ناشر: موسسه فرهنگی پیوند با امام (قدس سره)
صفحه آرای: احمد رضوی
امور گرافیک: امیرعباس صدیقی
تعداد: ۲۰۰۰ جلد
نوبت چاپ: اول / بهار ۹۴
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۴۳-۱۸-۶
قیمت: ۸۰۰۰ تومان

صادقی، علی رضا ۱۳۵۴
پرسشها و پاسخ های عرفانی
برگرفته از آثار امام خمینی (قدس سره)
مشهد پیوند با امام (قدس سره) ۱۳۹۳
۲۶۰ ص.
کتابنامه به صورت زیرنویس
چاپ اول
شابک
۹۷۸-۶۰۰-۷۱۴۳-۱۸-۶
وضعیت فهرست نویسی: فیا
۱. خمینی، روح الله، رهبر انقلاب و
بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران
۱۳۶۸-۱۳۹۹ پرسش ها و پاسخ ها
ق DSR ۱۵۷۳/۵/۱۳۹۳۴
کتابخانه ملی ایران: ۳۴۰۰۹۸۳

بخش مرکزی: مشهد الرضا (علیه السلام) انتشارات پیوند با امام (ره) - ۹۱۵۵۱۵۵۰۶۹
مرکز گسترش نشر ایران: ۳۲۲۵۱۳۷۰ خرید اینترنتی: www.magnabook.ir
نشر شاهد: ۹۱۵۵۱۰۰۴۰۰

فهرست مطالب

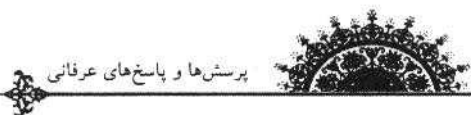
- ❁ مقدمه: ۱۳

گلزار اول: کرانه ها

- ❁ تاریخچه «عرفان متعالی» ۱۸
- ❁ امام خمینی (ره)؛ احیا کننده «عرفان متعالی» ۲۲
- ❁ در محضر استاد بی بدیل عرفان، حضرت آیت الله شاه آبادی (ره) ... ۳۲
- ❁ آثار و تألیفات عرفانی امام خمینی (ره) ۳۸

گلزار دوم: علوم عرفانی

- ❁ حقیقت «عرفان» چیست و مراتب و درجات آن کدام است؟ ۵۴
- ❁ عارفان واقعی چه نشانه هایی دارند؟ ۵۶
- معترف به کوتاهی و ناتوانی در عبادت حق تعالی ۵۶
- منزه از همه مراتب شرک ۵۸
- تسلیم بی چون و چرای حق تعالی ۵۹
- جامع ظاهر و باطن شریعت ۶۰
- ❁ عارفان بزرگ اسلام برای تبیین معارف الهی از چه منابعی استفاده می کنند؟ ۶۱
- ❁ موضوع اصلی عرفان اسلام چیست؟ ۶۶

- ❁ مسائل مورد بحث در عرفان اسلام کدام است؟ ۶۶
- ❁ عرفای حقیقی با چه زبانی به بیان معارف الهی می‌پردازند؟ ۶۷
- ❁ عارفان حقیقی چه مذهبی دارند؟ ۷۱
- ❁ نهایت مقصد عرفا چیست؟ ۷۲
- ❁ آفت‌های سیر و سلوک عرفانی را بیان نمایید. ۷۴
- ❁ مهمترین مانع در سلوک الی الله چیست؟ ۷۵
- ❁ منظور عرفا از اینکه: «علم، حجاب اکبر است» چیست؟ ۷۷
- ❁ نظرتان را در مورد فراگیری علم عرفان و اصطلاحات و فنون آن بیان فرمایید. ۸۰
- ❁ حقیقت عرفانی «توحید» از منظر قرآن کریم و روایات ائمه اطهار علیهم السلام چگونه بیان شده است؟ ۸۱
- ❁ بسم الله الرحمن الرحیم ۸۳
- ❁ هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ ۸۴
- ❁ اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۸۶
- ❁ إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ۸۷
- ❁ وَكَمَالُ تَوْحِيدِهِ الْإِخْلَاصُ لَهُ ۸۷
- ❁ مراحل وصول به «توحید عرفانی» را بیان فرمایید. ۸۸
- ❁ جایگاه «انسان کامل و ولایت او» در نظام هستی از نظر عرفا چگونه تبیین شده است؟ ۹۱
- ❁ حقیقت «عشق» چیست؟ ۹۲
- ❁ آیا همان میلی که ما را به سوی معشوق مجازی می‌کشاند؟ ۹۲

- می تواند به سوی معشوق حقیقی نیز هدایت کند؟ ۹۵
- چگونه می توان از عشق مجازی به عشق حقیقی رسید و عاشق واقعی شد؟ ۹۷
- مطابق با روایت «قرب نوافل»، اگر خداوند بنده ای را دوست بدارد؛ چشم و گوش و دست او می شود. این مطلب چگونه قابل تصور است؟! ۹۹
- از نظر عرفا «شیطان» چگونه موجودی است؟ ۱۰۱
- «القائنات رحمانی و شیطانی» چیست و راه تشخیص آنها از یکدیگر چگونه است؟ ۱۰۶
- ملاک تشخیص ریاضت باطل از ریاضت شرعی صحیح چیست؟ ۱۰۸
- چه لذاتی در مسیر «لقاء الله» رهن هستند؟ ۱۱۰
- لذات جسمانی ۱۱۱
- لذات عقلانی و روحانی ۱۱۲
- «شطح» چیست و آیا شطحیاتی که از بعض اهل سلوک صادر شده، با روح «عرفان متعالی» اسلام سازگاری دارد؟ ۱۱۴
- چرا در تبیین معارف الهی میان عرفا، فلاسفه و فقها در مواردی اختلاف نظر وجود دارد؟ ۱۱۵
- با وجود منابع غنی عرفان اسلام همچون قرآن و روایات و ادعیه معصومین علیهم السلام، چه نیازی به مراجعه کتب مشایخ ارباب عرفان، همچون فصوص الحکم ابن عربی و ... وجود دارد؟ ۱۱۶
- علاقه زیادی به خواندن کتب عرفانی و یادگیری اصطلاحات آن دارم؛ آیا از این طریق می توانم به مقامات بلند عرفانی نائل شوم؟ ۱۱۹

- ❁ برای داشتن سیر مطالعاتی در زمینه عرفان و سیر و سلوک الی الله،
 ۱۲۲ چه کتبی را معرفی می‌کنید؟
 ❁ ارائه مطالب عمیق عرفانی برای چه کسانی جایز نیست؟ چرا؟ ۱۲۵
 ❁ آیا با استفاده از موسیقی (تغنیات) می‌توان سیر و سلوک عارفانه
 داشت؟ ۱۲۶

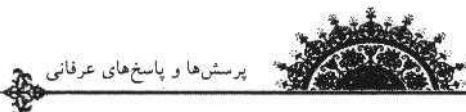
گلزار سوم: اعمال عرفانی (سیر و سلوک)

- ❁ به نظر خودم در مسیر سلوک الی الله هستم؛ چگونه مطمئن شوم
 که از سالکان واقعی هستم؟ لطفاً راهنمایی کنید. ۱۳۰
 ❁ چگونه می‌توانیم به اوج عرفان یعنی «لقاء الله» برسیم؟ ۱۳۱
 ❁ درک حقیقت توحید و ایمان به آن چه تأثیری در زندگی ما دارد؟ ۱۳۳
 احساس ناچیزی غیر از او جل و علا ۱۳۳
 حاجت نخواستن جز از او جل و علا ۱۳۴
 الهی شدن همه اعمال ۱۳۵
 خدمت به بندگان خدا ۱۳۶
 ❁ «نماز» چگونه سالک را به اوج عرفان و لقاء محبوب می‌رساند؟ ۱۳۷
 ❁ نقش «تقوی» در وصول به مقامات بلند عرفانی چیست؛ به گونه ای
 که بتوان حجابها را از جلوی دیدگان کنار زد و ملکوت آسمان ها و زمین
 را مشاهده نمود؟ ۱۳۹
 ❁ چه تفاوتی بین تقوای یک فرد عادی با تقوای یک عارف یا یک ولی
 کامل (امام معصوم علیه السلام) وجود دارد؟ ۱۴۵
 ❁ نقش «منازل هفت گانه سیر و سلوک» را در وصول به «عرفان

۱۵۲	 متعالی» توضیح دهید.
۱۵۴	 توبه
۱۵۸	 ورع
۱۶۰	 زهد
۱۶۳	 فقر
۱۶۷	 صبر
۱۶۹	 توکل
۱۷۳	 رضا
۱۷۶	 ریاضت مورد تأیید اولیای الهی، چه خصوصیتی دارد؟
	 آیا می‌توان عارف واقعی بود و در عین حال، فعالیت‌های سیاسی و
۱۸۰	 اجتماعی نیز داشت؟

گلزار چهارم: عارف نماها

۱۸۴	 عارف نماها چه صفات و نشانه‌هایی دارند؟
۱۸۴	 تکبر و غرور
۱۸۷	 عجب و خود پسندی
۱۸۹	 دعاوی ناشایست و شطحیات ناهنجار
۱۸۹	 اظهار مقام و مرتبت
۱۹۰	 مرید پروری، شیادی و کلاه برداری
۱۹۲	 بی‌خبر از ظاهر و باطن شریعت
۱۹۲	 در بند اصطلاحات و الفاظ فریبنده

- ۱۹۴ تنگی حوصله و کوچکی کله
- ✽ آیا برپایی مراسم مدام ذکر توسط برخی متصوفه که همراه با وجد و سماع و رقص و... است، موافق عرفان اسلام است؟ ۱۹۴
- ✽ بعضی از مدعیان عرفان و تصوف معتقدند: «نقشه گنج تا زمان رسیدن گنج به کار می آید؛ همین طور نماز نیز برای رسیدن به خداست و وقتی انسان به خدا رسید؛ دیگر نیازی به آن نیست» پاسخ چیست؟ ۱۹۶
- ✽ کسانی مدعی هستند که به مراتب عالی عرفان رسیده‌اند ولی نماز را به روش دیگری می‌خوانند و ترویج می‌کنند. این اشخاص مسأله «شریعت» را چگونه تفسیر می‌کنند؟ ۱۹۸
- ✽ نصیحت شما به عارف نماها چیست؟ ۱۹۸

گلزار پنجم: مخالفین عرفان

- ✽ «انکار» و مراتب آن را بیان فرمایید. ۲۰۶
- ✽ عوامل اصلی انکار معارف عرفا چیست؟ ۲۰۹
- ۲۰۹ جهل مرکب
- ۲۰۹ تسلط شیطان
- ۲۱۱ اشتغال به دنیا و فرو رفتن در لذات آن
- ۲۱۳ قیاس به نفس
- ۲۱۴ نفهمیدن مقصود آنها
- ۲۱۹ ناآشنایی به زبان عرفا

✽ عرفان ستیزان معتقدند که: «فلسفه و حکمت و عرفان را خلفای عباسی

- از یونان وارد دین کردند تا مردم به جای پرداختن به علوم اهل بیت علیهم السلام به این علوم ضاله روی آورند! نظر شما در این زمینه چیست ؟ ۲۲۱
- ❁ بسیار مشتاق عرفان و سیر و سلوک هستم، از طرفی عده‌ای با اینکه اهل علم و فضل می‌باشند، منکر عرفان و معارف عرفا هستند و آنرا در مقابل قرآن و معارف اهل بیت علیهم السلام می‌دانند؛ تکلیف چیست؟ ۲۲۵
- ❁ مخالفان عرفان می‌گویند: «معارفی که در آیات و روایات آمده، با همین فهم عامیانه و سطحی قابل درک است و در نتیجه هیچ نیازی به فهم دقیق معانی عرفانی یا فلسفی آن وجود ندارد» پاسخ چیست ؟ ۲۲۷
- ❁ چه موضوعات مهم عرفانی از سوی مخالفین عرفان انکار شده است؟ ۲۳۰
- وحدت وجود ۲۳۱
- فنا فی الله ۲۳۳
- لقاء الله ۲۳۶
- ❁ چه شخصیت‌های بزرگ عرفانی مورد تکفیر واقع شده‌اند؟ ۲۳۸
- ❁ عرفان ستیزان با چه انگیزه‌ای به انکار معارف عرفا می‌پردازند؟ .. ۲۴۰
- ❁ انکار معارف عرفا چه آثار نامطلوبی به همراه دارد؟ ۲۴۱
- ❁ منکرین عرفان چه خصوصیتی دارند و نتایج سوء پیروی از آنها چیست؟ ۲۴۲
- ❁ برخی با اینکه صاحب نظر در فلسفه و عرفان نظری هستند؛ در عین حال با عرفان محض، مخالف شده‌اند؛ علت آن چیست؟ ۲۴۴
- ❁ چه نصیحتی به مخالفین عرفان دارید؟ ۲۴۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

و صَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ

« حقیقت عرفان و شهود و نتیجه ریاضت و سلوک، رفع حجاب از وجه حقیقت و رؤیت ذلّ عبودیت و اصل فقر و تدلّی است در خود و در همه موجودات. و دعای منسوب به سید کائنات صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: اللَّهُمَّ ارِنِي الْأَشْيَاءَ كَمَا هِيَ، شاید اشاره به همین مقام باشد؛ یعنی، خواهش مشاهده ذلّ عبودیت که مستلزم شهود عزّ ربوبیت است نموده.»^۱

امام خمینی